

6 Μαρτίου 2019

Αριθμ. Πρωτ.: /2019

Ειδ.Επιστήμονας: Μαρία Μπλιάτη

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ (ΡΙΟΥ)

Προς Διοικητικό Διευθυντή

Οδός Ρίου - Πατρών

26500 Πάτρα

Θέμα: Δήλωση γέννησης στο Ληξιαρχείο

Αξιότιμε κύριε Διοικητικό Διευθυντή,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει αναφορά του κυρίου [redacted] παππού ανήλικου τέκνου, που γεννήθηκε στη Μαιευτική Κλινική του Νοσοκομείου σας, στις [redacted] 2003.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τη διερεύνηση της αναφοράς, παρά την πάροδο 16 ετών από τη γέννηση του παιδιού, δεν έχει συνταχθεί ακόμη ληξιαρχική πράξη γέννησής του.

Κατά τη διάρκεια αυτών των ετών, έλαβε χώρα αρχικά δικαστική προσβολή και αναγνώριση πατρότητας του παιδιού, που είχε γεννηθεί μέσα σε γάμο της μητέρας και καλυπτόταν από το τεκμήριο πατρότητας του συζύγου της μητέρας και στη συνέχεια έκδοση δικαστικής απόφασης, που «βεβαιώνει με σκοπό τη σύνταξη της οικείας ληξιαρχικής πράξης από τον αρμόδιο Ληξιαρχο του Δήμου Ρίου Πατρών, ότι ο φυσικός πατέρας της ανήλικης, αβάπτιστης μέχρι σήμερα θυγατέρας της αιτούσας, [redacted] του [redacted] σύζυγος [redacted] που γεννήθηκε την [redacted] -2003 στο Νοσοκομείο Ρίου Πατρών είναι ο [redacted] του [redacted] και της [redacted]», ήδη από την 2010!

Εννέα χρόνια μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης, που βεβαιώνει σύμφωνα με το άρ.782 ΚΠολΔ ότι πατέρας του ανήλικου τέκνου που γεννήθηκε από την [redacted] είναι ο [redacted] του [redacted] (ο γιος, δηλαδή, του αναφερόμενου προς τον Συνήγορο του Πολίτη), με σκοπό τη σύνταξη σχετικής ληξιαρχικής πράξης γέννησης, ο αρμόδιος Ληξιαρχος δεν έχει ακόμη συντάξει την πράξη αυτή.

Μέσα σε αυτό το διάστημα των δεκαέξι ετών από τη γέννηση του τέκνου και των τελευταίων εννέα ετών από την έκδοση δικαστικής απόφασης, για τη σύνταξη της ληξιαρχικής πράξης γέννησης, ο πατέρας του παιδιού αποβίωσε. Το παιδί από τη γέννησή του ανατρέφεται από τον παππού, ο οποίος είχε οριστεί και ειδικός επίτροπος του παιδιού, ώστε να το εκπροσωπήσει στη διαδικασία προσβολής και αναγνώρισης πατρότητας, και τη γιαγιά του. Η μητέρα του παιδιού είναι απολύτως απύσχα από τη ζωή του.

Λόγω μη άσκησης του γονικού ρόλου της μητέρας, ο παππούς του παιδιού χρειάστηκε τη συνδρομή της Αρχής μας, προκειμένου να του χορηγηθεί αντίγραφο πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης του παιδιού από τον Δήμο [redacted] το οποίο η Μαιευτική Κλινική του Νοσοκομείου σας απαιτούσε, προκειμένου να του χορηγήσει με τη σειρά της - πάλι με διαμεσολάβηση του Συνηγόρου- Βεβαίωση Γέννησης, ώστε να προσκομίσει αυτή στο αρμόδιο Ληξιαρχείο.

Το Ληξιαρχείο, ωστόσο, αρνείται να παραλάβει τη Βεβαίωση Γέννησης και να προβεί στη σύνταξη της ληξιαρχικής πράξης γέννησης του παιδιού, παρά τα επανειλημμένα σχετικά αιτήματα του εν τοις πράγμασι κηδεμόνα της ανήλικης. Ως αιτιολογία της άρνησής του ο Ληξιαρχός επικαλείται τη διάταξη του άρ.21 ν.344/1976.

Σύμφωνα με αυτή : «1. Υπόχρεοι προς δήλωσιν των γεννήσεων είναι : α) ο πατήρ, β) ο ιατρός, γ) η μαία, δε) πας οιοσδήποτε παραστάς κατά τον τοκετόν.

2. Η υποχρέωσις των κατά το παρόν άρθρον κατά τάξιν επομένων γεννάται μόνο ελλείποντος ή κωλυομένου προς δήλωσιν του προηγουμένου.

3. Η δήλωσις δύναται να γίνει και υπό της μητρός ή αντιπροσώπου αυτής, «λόντος ειδικήν εντολήν δυνάμει συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου.»

Το άρθρο αυτό ορίζει τους υπόχρεους προς δήλωση του γεγονότος της δήλωσης, τα άτομα δηλαδή που οφείλουν να προβούν σε δήλωση του γεγονότος, και μάλιστα εντός δέκα ημερών από τον τοκετό, σύμφωνα με το άρ 20 του ίδιου νόμου, που ορίζει : «1. Εντός δέκα ημερών από του τοκετού δηλούται η γέννησις εις τον ληξιαρχον του τόπου εν ω αύτη έλαβε χώρα, επί τη προαγωγή πιστοποιήσεως ιατρού ή μαίας, υποχρεουμένων εις την έκδοσιν ταύτης, εν αδυναμία δε εκδόσεως της βεβαιώσεως, επί τη βάσει υπευθύνου δηλώσεως του υποχρέου. 2. Βραδύτερα δήλωσις είναι δεκτή από το ληξιαρχο, συνεπάγεται, όμως τις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 49 του ίδιου νόμου.» Τα άτομα δηλαδή, που υπέχουν ευθύνη έγκαιρης και εμπρόθεσμης δήλωσης της γέννησης, άλλως υπέχουν τις κυρώσεις του νόμου.

Αυτό που δεν γίνεται κατανοητό από το Τμήμα Ληξιαρχείου Ρίου είναι ότι η εν λόγω διάταξη δεν αποσκοπεί στον αποκλεισμό της δυνατότητας υποβολής δήλωσης γέννησης από άλλο άτομο, ελλείψει των πιο πάνω καταγεγραμμένων. Διότι, η διάταξη αναφέρεται σε υπόχρεους και όχι δικαιούμενους, οπότε και μόνο -στη δεύτερη περίπτωση- θα μπορούσε βάσιμα να υποστηριχθεί ότι επιδιώκεται ο αποκλεισμός κάθε άλλου προσώπου ως δυνάμενου να προβεί στη δήλωση.

Τούτο, όμως, δεν συμβαίνει, διότι υφίσταται λόγος δημοσίου συμφέροντος για την καταχώρηση των γεννήσεων που λαμβάνουν χώρα εντός της Ελληνικής επικράτειας. Γι' αυτό ο νόμος επιβάλλει υποχρέωση ακόμη και σε οποιονδήποτε ήταν απλώς παρών κατά τον τοκετό, χωρίς να συνδέεται με επαγγελματικό ή συγγενικό ρόλο με το γεγονός. Η απλή παρουσία του κατά τον τοκετό, εάν λείπουν ή κωλύονται για οποιονδήποτε λόγο οι άμεσα εμπλεκόμενοι (γονείς και ιατρικό προσωπικό), γεννά υποχρέωση δήλωσης του γεγονότος της γέννησης στις αρμόδιες αρχές, τυχόν δε παραβίασή της επιφέρει κυρώσεις!

Η αντίθετη ερμηνεία του Τμήματος Ληξιαρχείου Ρίου θα είχε ως συνέπεια να μην δύναται να προσκομίσει την ιατρική Βεβαίωση γέννησης του παιδιού στο Ληξιαρχείο ούτε ο επίτροπός του (σε περίπτωση θανάτου των δύο γονέων ή αδυναμίας άσκησης της γονικής μέριμνάς τους), εάν -το πιθανότερο- δεν ήταν παρών στη γέννησή του, ο οποίος όμως κατά νόμο θα ήταν υπεύθυνος για όλα τα θέματα της ζωής του παιδιού, ούτε καν το ίδιο το τέκνο, στην ενηλικίωσή του, εάν έως τότε δεν είχε επιτευχθεί η σύνταξη της ληξιαρχικής πράξης γέννησής του, δεν θα μπορούσε να προσκομίσει τη Βεβαίωση της ίδιας της γέννησης. Και, πάντως, στην εξεταζόμενη περίπτωση, η ερμηνεία του Τμήματος Ληξιαρχείου Ρίου έχει ως συνέπεια, όπως αναφέρθηκε ήδη, 16 έτη μετά τη γέννηση του παιδιού, αυτή να μην έχει ακόμη δηλωθεί στην υπεύθυνη για τις καταχωρήσεις των γεννήσεων υπηρεσία, λόγω άρνησής της να δεχθεί τη δήλωση αυτή (να παραλάβει, δηλαδή, την Βεβαίωση γέννησης, που συνέταξε η Μαιευτική Κλινική του Νοσοκομείου σας).

Ωστόσο, ακόμη και το εμπλεκόμενο Ληξιαρχείο αντιλαμβάνεται το πρόβλημα, που έχει δημιουργηθεί. Επειδή δε ο προαναφερόμενος νόμος ορίζει ότι : «Αν ο τοκετός συμβή εις μαιευτήριον, νοσοκομείον, κλινικήν, φυλακήν ή εις άλλο ίδρυμα ή κατάσταση, εις δήλωσιν υποχρέως είναι η διεύθυνσις τούτων. Η δήλωσις αυτή είναι πάντοτε έγγραφη και περιέχει τα αναφερόμενα στο άρθρο 22 στοιχία» (άρ.23 παρ.1 εδ.ν.344/1976), το Ληξιαρχείο

δεσμεύθηκε ότι θα κάνει δεκτή την κατά τα πιο πάνω δήλωση του νοσοκομείου σας και θα καταχωρήσει, βάσει αυτής, τη γέννηση.

Για τον λόγο αυτό, παρακαλούμε να εκλάβετε την παρούσα ως διαβίβαση έκθεσης κατά το άρ.4 παρ.12 εδ.β' ν.3094/2003, σύμφωνα με το οποίο «Για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, αν κριθεί ότι παρίσταται ανάγκη παρέμβασης της αρμόδιας δικαστικής αρχής ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή φορέα, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει σε αυτούς σχετική έκθεση» και να ενεργήσετε, κατά το μέτρο ευθύνης σας, προκειμένου να διαβιβαστεί υπηρεσιακά και εγγράφως, όπως ο ληξιαρχικός νόμος προβλέπει, δήλωση του νοσοκομείου σας για τη γέννηση του παιδιού, για το οποίο η αναφορά, που συνέβη στη Μαιευτική Κλινική του Νοσοκομείου, το οποίο διευθύνετε διοικητικά, στις 2003.

Για διευκόλυνση δε των ενεργειών σας, επειδή η Μαιευτική Κλινική χορήγησε ήδη τη σχετική Βεβαίωση Γέννησης στον παππού της ανήλικης, προκειμένου να αποφευχθεί η επιβάρυνση της έκδοσης νέας Βεβαίωσης, μπορείτε να ζητήσετε από τον παππού να σας την προσκομίσει, ώστε να διαβιβάσετε αυτή αρμοδίως προς το Τμήμα Ληξιαρχείου Ρίου, με σκοπό τη σύνταξη της ληξιαρχικής πράξης γέννησης του τέκνου της . Με τον ενδιαφερόμενο μπορείτε να επικοινωνήσετε στο κινητό τηλέφωνο (ή στη διεύθυνσή του :

Προσβλέποντας στις ενέργειες του Νοσοκομείου σας, για την επίλυση αυτού του από μακρότατο χρόνο ανακύψαντος προβλήματος και την αποκατάσταση του δικαιώματος του συγκεκριμένου παιδιού στην ταυτότητά του, που υφίσταται διαρκή προσβολή επί δεκαέξι συναπτά έτη, παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση χρειαστείτε.

Με εκτίμηση

Θεώνη Κουφονικολάκου
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Κοινοποίηση:

1.